

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2018. február 18-án.

Kezdő ének: 136. zsoltár 1-2. verse

Ének prédikáció előtt: 154. dicséret

Textus: Dániel könyve 1. rész 8-9. verse: „Dániel azonban elhatározta, hogy nem szennyezi be magát a király ételével és azzal a borral, amelyet ő szokott inni. Megkérte hát az udvarmestert, hogy ne kelljen magát beszenyeznie. Isten az udvarmestert jóindulatra és szeretetre indította Dániel iránt...”

Kedves Testvéreim!

A felolvasott hosszabb igeszakasz eléggé reménytelen helyzetről számol be. Júda, látszólag végérvényesen vereséget szenvedett. Az országot bekebelezték, a lakói közül többeket elhurcoltak. A felolvasott szakaszból az derül ki, hogy Izráel Istene is vereséget szenvedett. A templom felszerelését elvitték, és a saját isteneik templomába tették. Ez a jele volt annak, hogy melyik az erősebb isten. Azt érezhették a Mindenhatóban bizakodó emberek, hogy ő mégsem mindenható.

A felolvasott történet azonban éppen az ellenkezőjét mutatja meg. A legyőzött Isten még az ellenséges környezetben is munkálkodik. Ennek pedig két részletét vizsgálhatjuk meg ezen a mai napon. Dániel elhatározását és az udvarmester jóindulatát. Ezt a két verset ismét fel is olvasom: „Dániel azonban elhatározta, hogy nem szennyezi be magát a király ételével és azzal a borral, amelyet ő szokott inni. Megkérte hát az udvarmestert, hogy ne kelljen magát beszenyeznie. Isten az udvarmestert jóindulatra és szeretetre indította Dániel iránt...”

Az elhatározás azt mutatja meg, hogy a mi Urunk olyan környezetben is ad erőt magunkat az isteni elvekhez tartani, amelyik egyáltalán nem akar ezekkel foglalkozni. Dánielnek a babiloni, ellenséges udvarban kellett ezt megtennie. Mi pedig sokszor azt érezzük, hogy a minket körülvevő közeg is ellenséges. Pénteken, egy konferencián voltam, ahol előadónk, Dr. Vladár Gábor elmondta, hogy korábban a tudományok bizonyos kérdésekben még megkérdezték a teológia véleményét. Sőt, voltak olyan évszázadok, amikor a lelkészek foglalkoztak mindenféle kérdéssel, így például természettudományi, orvosi, földrajzi problémákkal is. Aztán szép lassan ez a párbeszéd kihalt. Ma már az erkölcsi, vagy a pszichológiai kérdésekben sem kérdezik meg a teológia véleményét. Eljutottunk oda, hogy Isten útmutatását már a lelki, az életvezetéssel kapcsolatos kérdésekben sem akarja meghallgatni senki. Ebben a környezetben is ad Isten erőt az elhatározáshoz.

Hiszen olyan erkölcsi rendszerben, amiben nem a Krisztusi elv a mérce, rendkívül nehéz ennyire kitartónak lenni. A biztatás azonban az, hogy mégis lehet. Miben kitartó Dániel? Abban, hogy nem eszi ugyanazt, mint a pogány király. Feltehetnénk a kérdést, hogy miért foglalkozik ezzel? Azért mert neki ez a mérce. Ő úgy érezné, hogyha ugyanazt enné, mint a népét meghódító, Isten templomát tönkretévő uralkodó, akkor ezzel Istent vetné meg és tisztátalanná válna az élete.

Azt hiszem, hogy ezt első hallásra nehezen értjük meg. Ugyan miért ne ehette volna azt, mint a többiek? Éppen a múlt vasárnap került elénk az ige Máté evangéliumából, hogy nem az teszi tisztátalanná az embert, ami bemegy a száján, vagyis, amit megesz, hanem ami onnan kijön. Akkor nem mindegy, hogy mit eszünk? Akkor nem mindegy, hogy bőjtölünk-e, hogy bizonyos étkezési szabályokat megtartunk-e? Dánielnek nem volt mindegy.

Ezt a személyességet vegyük komolyan. Mindenkinek tudnia kell, hogy számára hol van a határ. Lehet, hogy emberek tízezrei, vagy százezrei, vagy éppen milliárdjai átugorhatnak határokat, mert nincsen semmi, amihez ragaszkodni akarnak, de én nem. Sőt, tudnom kell az általános szabályokon túl még azt is, hogy mik az életemre vonatkozó speciális szabályok. Hadd mondjak két példát. Van egy ismerősöm, aki a nyári időszakban nem megy le a Balaton partra, bár Balaton parti településen lakik, mert túl sok számára a kevésbé felöltözött ember. Tudja, hogy ez számára problémát jelenthet. Egy filmben volt egy szereplő, aki mielőtt elkezdett volna inni, az alkoholos üveg oldalára egy jelet karcolt, hogy eddig és ne tovább. Tudta, hogy az még nem fog megártani, de ha annál többet iszik, akkor elveszíti a kontrollt. Tudnom kell, hogy nekem hol van a határ ahhoz, hogy ne csak belsőleg, hanem a külső dolgaimban is Isten követője, Jézus Krisztus tanítványa maradjak. Dániel is ezt tudta és határozottan meg is húzta a határt.

Dániel számára ez az elhatározás a Mindenható Istenhez való ragaszkodását jelentette. Nem csak külsőség volt, hanem jelzés, amivel másoknak is megmutatta, hogy Ő Istent követi. Ez a magatartás pedig felveti nekünk a kérdést, hogy az én életemben mivel jelzem, hogy Istenhez tartozom? Férfikörön mesélte valaki, hogy amikor bement a munkahelyére, akkor alig-alig köszöntek neki vissza. Elhatározta hát, hogy nem a jó reggelt, vagy jó napot általános köszönést használja, hanem ha bemegy, akkor azt mondja, hogy áldás, békesség. Érdekes, hogy azóta sokkal többen köszönnek neki vissza. Valami egészen apró, talán más számára csekélységnek tűnő dologgal jelezni, hogy én ragaszkodom Istenhez.

Tudom, hogy ez a korábban említettek miatt meglehetősen nehéz. Egyértelmű, hogy szembeszélben kell haladnunk. Egyértelmű, hogy az emberek nem akarják hallani azt, ami Isten tanítása, mert az először nem a jót tárja fel,

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2018. február 18-án.

hanem a rosszat. Istenhez ragaszkodni azt is jelenti, hogy megengedem neki, hogy megmutassa mi a rossz. Dánielnek is megmutatta. Rossz az, hogyha mindenben alkalmazkodik az őt körülvevő világhoz, hogyha mindent megtesz azért, hogy elfogadják. Miután pedig a rosszal megismerkedett Dániel, akkor tárta fel előtte Isten, hogy mit kell tennie. Ezt pedig megtette akkor is, ha az nem csupán neki volt kellemetlen, hanem az udvarmesternek is.

Ez az elhatározás azonban nem konok makacsság, hanem bölcs bizalom. Annyira bízik Istenben, hogy próbaidőt ajánl fel. Ha 10 nap múlva kiderül, hogy ez az út rossz, akkor hajlandó abba hagyni. Bízik azonban Istenben, hogy az út teljesen jó. Ez a bizalom pedig beigazolódik.

Az elhatározás mellett aztán szót kell ejtenünk az udvarmester jóindulatáról is. Úgy olvastuk, hogy Isten jóindulatra indította őt Dániel iránt. A pogány udvarban, ahol ez az ember soha nem hallott a Mindenhatóról, azt sem tudta, hogy az kicsoda, mégis engedelmeskedik Istennek.

Ennek van egy általános biztatása. A mi Urunk ott is képes embereket a maga oldalára állítani, ahol ez teljesen elképzelhetetlennek látszik. Voltak olyan örök a koncentrációs táborokban is, akik nem állati módon, hanem a körülményekhez képest emberségesen bántak a rájuk bízottakkal. Nézzük a történelmet is, hogy az embergyilkos indulatok soha nem hatalmasodtak el annyira a világon, hogy az emberiség elpusztítsa saját magát. Előbb vagy utóbb mindig megjelentek az úgynevezett józan hangok, akik a békét, a békességet akarták. Istennek vannak olyan emberei is, akik sem nyíltan, sem rejtetten nem vallják magukat hozzátartozónak, mégis engedelmeskednek neki.

Ez a jóindulat Istentől kirendelt jóindulat. Annak idején, amikor a naszályi gyülekezeti ház építését elkezdtek, akkor elmentünk egy számunkra teljesen ismeretlen emberhez. Elmondtuk, hogy mi a tervünk, de azt is elmondtuk, hogy meglehetősen szoros a költségvetésünk. 15 perc sem nagyon telt el a beszélgetésből, amikor azt kezdte el nekünk sorolni, hogy miként tudná segíteni az építkezést. Felajánlott zsalutáblákat, hogy annak a bérléséért ne kelljen fizetnünk. Felajánlotta a saját szakértelmét, hogy műszaki vezetőként nem fog pénzt kérni. Egyetlen dolgot kért cserébe, hogy az építőanyagokat rajta keresztül szerezzük be. Igazából csak a végén jöttünk rá, hogy ez is inkább nekünk volt üzlet. Amikor a kéményrendszerre 35%-os kedvezményt adott, amikor az összes fűtőszelvény anyagot tulajdonképpen nagykereskedelmi áron adta el nekünk, akkor kiderült, hogy ezzel nem ő akart nagyot szakítani, hanem nekünk akart segíteni. Isten jóindulatra indította.

Azt hiszem Kedves Testvéreim, hogy ezt a mindennapok során is folyamatosan érezhetjük. Ebben a sokszor elvadult, udvariatlan, egymásra nem figyelő közegben találkozunk olyanokkal, akik mégis odafigyelnek, sőt segítenek. Orvosi rendelőben, ügyeinket intézve a hivatalokban, az utcán haladva, közlekedés közben. Hisszük, hogy a Mindenható valóban olyan erővel rendelkezik, amelyik abban a világban is megjelenik, amelyikről azt mondanánk, hogy nem az Ő világa. Ahogyan Jézus meg is ígérte, amikor felment a mennybe, hogy az a hatalom, amelyik a földön és a mennyen hatalom, az velünk van minden napon a világ végezetéig.

Azt gondolom, hogy ez az elhatározás egy próbát mindenképpen megér ez az egész. Mondjunk el imádságokat minden életpillanatban. Olyan erő jelenik meg az életünkben, amiről nem is gondoltuk volna. Ott is, ahol nem is vártuk. Isten jelenléte nem azon múlik, hogy az ember beengedi-e. Nem is azon múlik, mint ahogyan nekem mondta nemrég valaki, hogy Istennek van-e ideje az apróságokkal foglalkozni, mint amilyen mondjuk a magyar hétköznapi élet, mint mondjuk az egyes emberek élete. Nem kérdés, hogy van hatalma rá. Nem kérdés, hogy megjelenik. Tudom, hogy jelen van. Nem csupán az én hívő életemben, hanem mások életében is.

Elhatározás és jóindulat. A két végét, hadd mondjam így, amiben megjelenik Isten ereje. Megjelenik Dániel ragaszkodásában és elhatározásában, a Mindenhatót ismerő és benne folyamatosan bízó ember életében. Ugyanakkor megjelenik a babiloni, Istenről mit sem tudó ember életében is. Mondhatom úgy is, hogy a mi Urunk számára nincsen akadály.

Az úrvacsora pedig ezt a kettősséget jeleníti meg ezen a mai napon. Egyrészt a mi ragaszkodásunkat, hogy annyira fontos számunkra a Jézussal való kapcsolat, hogy azt kézzelfoghatóvá, érezhetővé is tesszük a magunk számára. Másrészt pedig megérezzük azt a jóindulatot, amit a Mindenható irányunkban is mutat. Ő már akkor elküldte értünk Jézust, amikor mi még meg sem születtünk. Ő már akkor elkészítette a bűnbocsánat útját, amikor mi még el sem követtük tetteinket, amikor még ki sem mondtuk szavainkat, vagy amikor még eszünkbe sem jutottak a gondolatok. Az úrvacsora összekapcsolja Istent és az embert. Adja a lehetőséget, hogy különleges módon Krisztussal lelki egységbe kerüljünk, hogy megérezzük ebben az egységben, hogy mit jelent az a szeretet, amelyik megjelenik nem csak a hívő életünkben, nem csak az istentiszteleteken, hanem a hétköznapi életben, a legegyszerűbb dolgainkban is. Így jelenjen meg az életünkben az elhatározás és a jóindulat!

Amen!

Záró ének: 345. dicséret mind a 4 verse